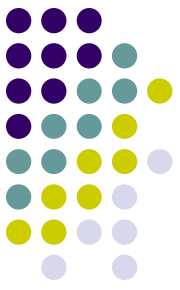

**BAHÇE BİTKİLERİNİN
SINIFLANDIRILMASI
I: MEYVELER**

En yaygın sınıflama Linne tarafından geliştirilen botanik sınıflamadır.

- Buna göre bitkiler alemi; çiçek tipi, çiçek organlarının yapısı, rengi ve şekline göre Sınıflara, Takımlara, Familyalara, Cinslere, Türlerle ve Alt türlerle ayrılmıştır.

Meyve türlerinin botanik sınıflandırılması

- Familya:Oleaceae
- Tür:Olea europea (zeytin)
- Olea oleaster (yabani zeytin)

- *Olea europea*

- Familya:
Capripoliaceae
- Tür: *Sambucus nigra* (mürver yemişi)

- Familya:Ericacea
- Tür: Arbutus andrachne (Koca Yemiş)
- *Vaccinium corymbosum* (Kültür Yaban Mersini)

Familya: Betulaceae

- Tür: *Corylus avellana* (Fındık)
- *Coryllus maxima* (Fındık bodur)
- *Coryllus colurna* (Fındık ağaç)

- **Familya: Rutaceae**
- Tür: **Citrus aurantifolia** (Turunç)
- **Citrus paradisi** (Altıntop)
- **Citrus limoni** (Limon)
- **Citrus sinensis** (Portakal)
- **Citrus reticulata** (Mandarin)

Citrus aurantifolia
(Turunç)

Citrus paradisi
(Altıntop)

Citrus limoni (Limon)

*Citrus
sinensis*
(Portakal)

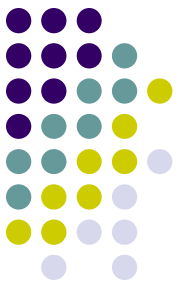
Poncirus trifoliata
(Üç Yapraklı)

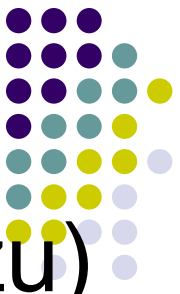

Citrus reticulata
(Mandarin)

- Familya: Juglandaceae
- Tür: *Juglans regia* (Ceviz)

- Familya: Leguminoseae
- Tür: *Ceratonia siliqua* (Keçi Boynuzu)

● Familya: Eleagnaceae

● Tür: *Eleagnus angustifolia* (İğde)

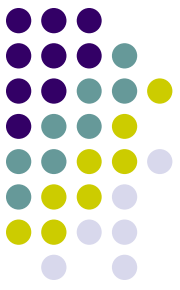

- Familya: Punicaceae

- Tür: **Punica granatum** (Nar)

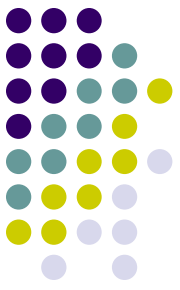

- Familya: Cornaceae
- Tür: *Cornus mas* (Kızılcık)

- Familya: Ramnaceae

- Tür: *Ziziphus vulgaris* (Ünnap)

- Familya: Vitaceae
- Tür: *Vitis labrusca*
- *Vitis berlandieri*
- *Vitis rupestris*
- *Vitis riparia*
- *Vitis vinifera* ssp. sativa (Kültür asmaı)

Vitis labrusca

V.berlandieri

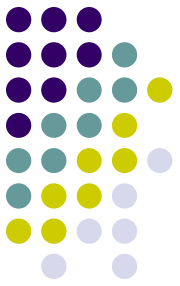

V.rotundifolia

V.rupestris

Vitis vinifera ssp. silvestris

● **Familya:Rosaceae**

● **Tür:** *Amygdalus communis* (Badem)

Cydonia vulgaris (Ayva)

Diospyros kaki (Trabzon hurması)

Eriobotria japonica (Yenidünya)

Fragaria vesca (Çilek)

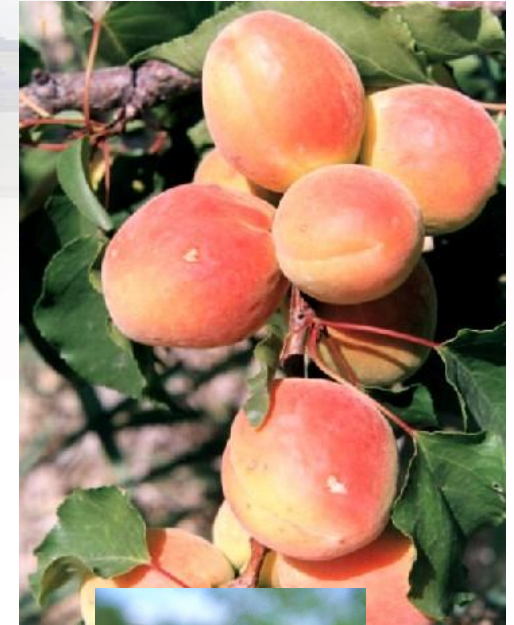
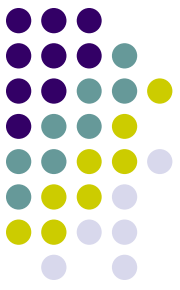

- *Malus communis* (Elma)
- *Mespilus germanica* (Muşmula)
- *Pirus communis* (Armut)
- *Pirus elaeagrifolia* (Ahlat)

Familya:Rosaceae

Tür: *Prunus armeniaca* (Kayısı); *Prunus persica* (Şeftali)
Prunus domestica (Erik); *Prunus cerasus* (Vişne)
Prunus mahaleb (İdris); *Prunus avium* (Kiraz)

Familya: Rosaceae

Tür: *Ribes nigrum* (Siyah Frenk üzümü)

Ribes uva-crispa (Bektaşı üzümü)

Ribes rubrum (Kırmızı Frenk üzümü)

Rosa canina (Kuşburnu)

Rubus fruticosus (Böğürtlen)

Rubus idaeus (Ahududu)

- Familya: Caprifoliaceae
- Tür: *Viburnum opulus* (Geleboru)

- Familya: Anacardiaceae
- Tür: *Pistacia khinjuk* (Buttum)
- *Pistacia vera* (Antep fıstığı)
- *Pistacia terebinthus* (Melengiç)
- *Pistacia mastica* (Adi sakız)
- *Magifera indica* (Mango)

Pistacia vera (Antep fıstığı)

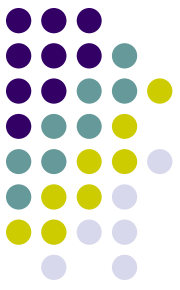

Pistacio terebinthus
(Melengiç)

Mangifera indica (Mango)

- Familya: Musaceae
- Tür: *Musa cavendishii* (Muz)

- Familya:Palmae
- Tür: *Phoneix dactylifera* (Hurma)

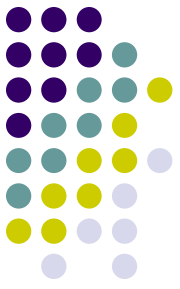

- Familya: Moraceae

- Tür: *Morus alba* (Beyaz dut)

- *Morus nigra* (Siyah dut)

- *Ficus carica* (İncir)

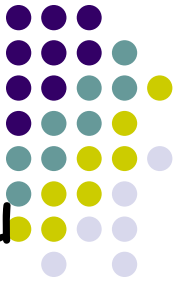
Meyve türlerinin meyve ve çekirdek özelliklerine göre sınıflandırılması

- Yumuşak çekirdekli meyveler
- Sert çekirdekli meyveler
- Sert kabuklu meyveler
- Üzümsü meyveler
- Turunçgiller
- Akdeniz meyveleri
- Keyif bitkileri

Yumuşak çekirdekli meyveler:

elma, armut, ayva, alıç, muşmula, üvez, kuşburnu

Sert çekirdekli meyveler:

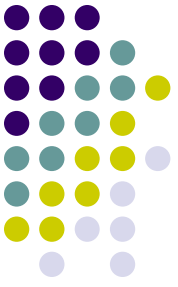
kiraz, vişne, kayısı, şeftali, erik, kızılıcık, iğde

Sert kabuklu meyveler:

badem, ceviz, kestane, fındık, antep fıstığı

Üzümsü meyveler:

üzüm, çilek, ahududu, böğürtlen, dut, incir

Turunçgiller

limon, portakal, altıntop, mandarin, turunç

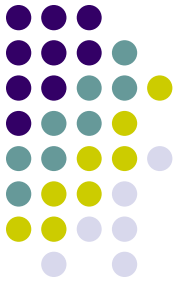
Akdeniz meyveleri

muz, zeytin, hurma, incir, Trabzon hurması, yeni dünya

Keyif bitkileri

çay, kakao, kahve

Meyvelerin iklim özelliklerine göre sınıflandırılması

- **Ilıman iklim meyve türleri:**

elma, armut, ayva, erik, şeftali, kayısı, badem, vişne, kiraz, ceviz, kestane, üzüm, çilek, ahududu, fındık, Antep fıstığı

- **Subtropik iklim meyve türleri:**

limon, portakal, altıntop, mandarin, çay, nar, zeytin, incir, hurma

- **Tropik iklim meyve türleri:**

Hindistan cevizi, muz, mango, papaya, ananas

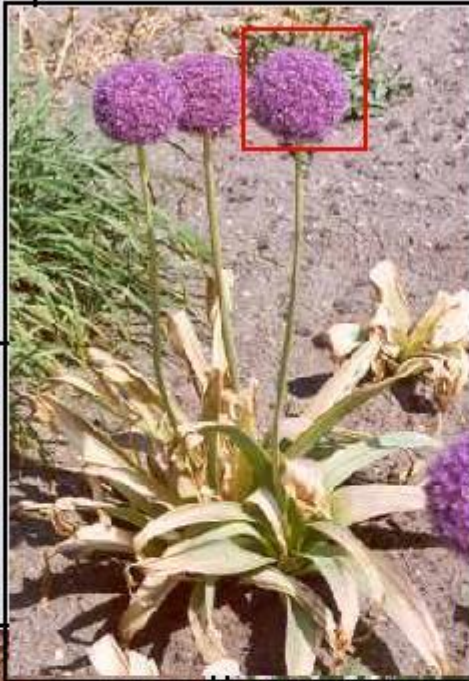
**BAHÇE BİTKİLERİNİN
SINIFLANDIRILMASI
II: SEBZELER**

Sebze türlerinin botanik sınıflandırılması

- Familya: Alliaceae
- Tür: *Allium cepa* (soğan)
- *Asparagus officinalis* (kuşkonmaz)
- *Allium porrum* (pirasa)
- *Allium sativum* (sarmısak)

SOĞAN

Allium cepa

Asparagus officinalis
(kuşkonmaz)

Allium porrum
(pirasa)

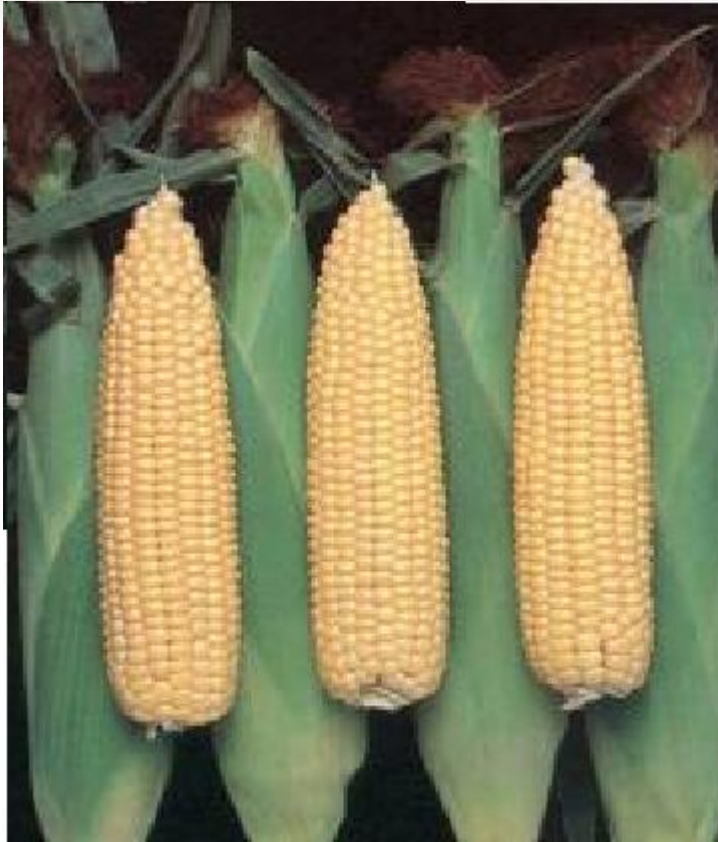

SARMISAK

Allium sativum

- Familya: Graminae
- Tür: *Zea mays var. rugosa*

• Familya:Chenopodiaceae

Tür: *Spinacia oleracea* (ispanak)

Beta vulgaris var. cruenta (Kırmızı pancar)

Beta vulgaris var. cicla (pazı)

- Familya:Portulacaceae
- Tür: *Portulaca oleracea* (Semizotu)

- Familya: Cucurbitaceae
- Tür: *Citrullus lanatus* (Karpuz)
- *Cucumis flexuosus* (Acur)
- *Cucumis melo* (Kavun)
- *Cucumis sativus* (Hıyar)
- *Cucurbita maxima* (Kışlık kestane kabağı)
- *Cucurbita mixta* (Kışlık kabağı)
- *Cucurbita moschata* (Kışlık bal kabağı)
- *Cucurbita pepo* (Yazlık kabaklar)

Cucurbita pepo
(Yazlık kabaklar)

Cucurbita moschata
(Kışlık bal kabağı)

- Familya: Leguminosae
- Tür: *Phaseolus vulgaris* (Fasulye)
- *Phaseolus coccineus* (Ateş fasulyesi)
- *Pisum sativum* (Bezelye)
- *Vicia faba var. major* (Bakla)
- *Vigna sinensis* (Börülce)

Phaseolus coccineus
(Ateş fasulyesi)

Phaseolus vulgaris
(Fasulye)

Vicia faba var. major
(Bakla)

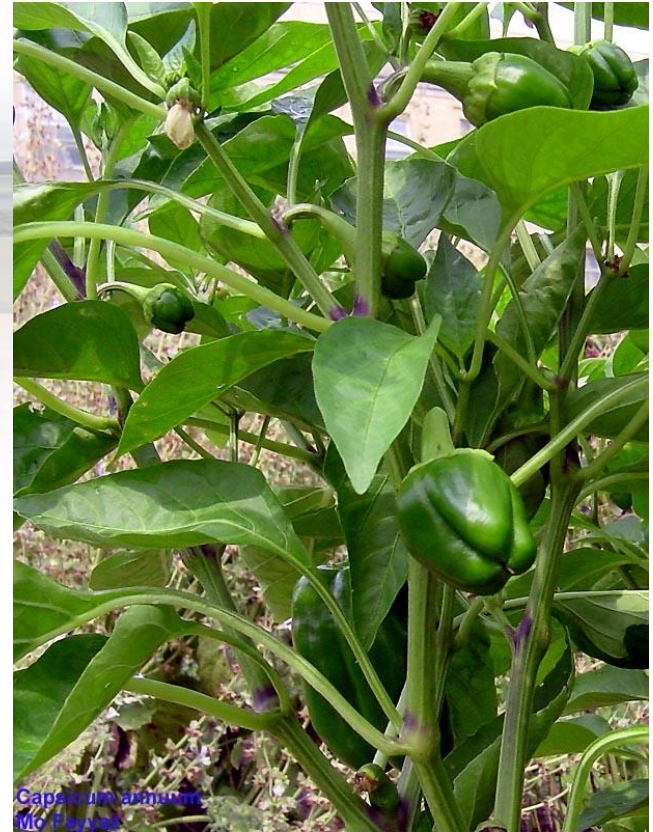
Pisum sativum
(Bezelye)

Familya: Solanaceae

- Tür: *Capsicum annuum* (Biber)
- *Capsicum frutescens* (Acı süs biberi)
- *Lycopersicon esculentum*
- *Solanum lycopersicum* (Domates)
- *Solanum melongena* (Patlıcan)
- *Solanum tuberosum* (Patates)

Capsicum frutescens
(Acı süs biberi)

Capsicum annuum
(Biber)

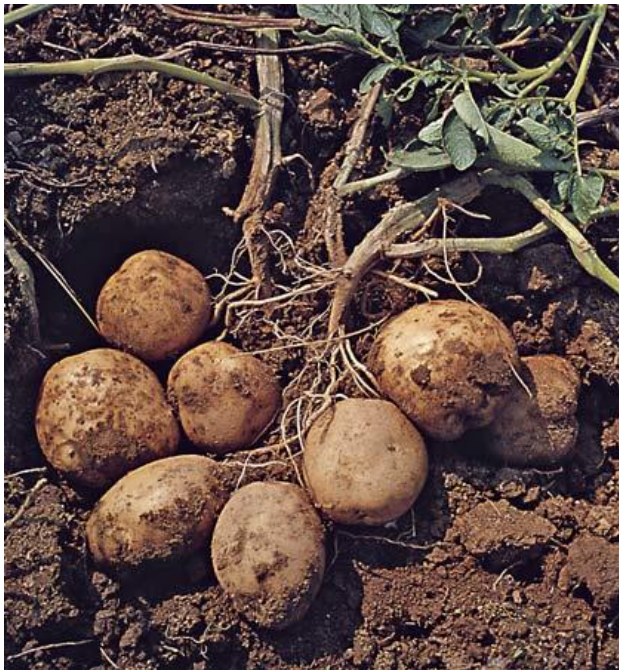

Lycopersicon esculentum =
Solanum lycopersicum
(Domates)

Solanum tuberosum (Patates)

Solanum melongena
(Patlıcan)

Familya:Cruciferae

- Tür: *Brassica oleracea* var. *acephala* (Yaprak lahanası)
- *Brassica oleracea* var. *capitata* (Baş lahanası)
- *Brassica oleracea* var. *botrytis* (Karnabahar)
- *Brassica oleracea* var. *italica* (Brokkoli)
- *Brassica oleracea* var. *gemmifera* (Brüksel lahanası)
- *Brassica oleracea* var. *gongylodes* (Alabaş)
- *Brassica campestris* subsp. *rapa* (Şalgam)
- *Brassica campestris* var. *pekinensis* (Çin lahanası)
-
-

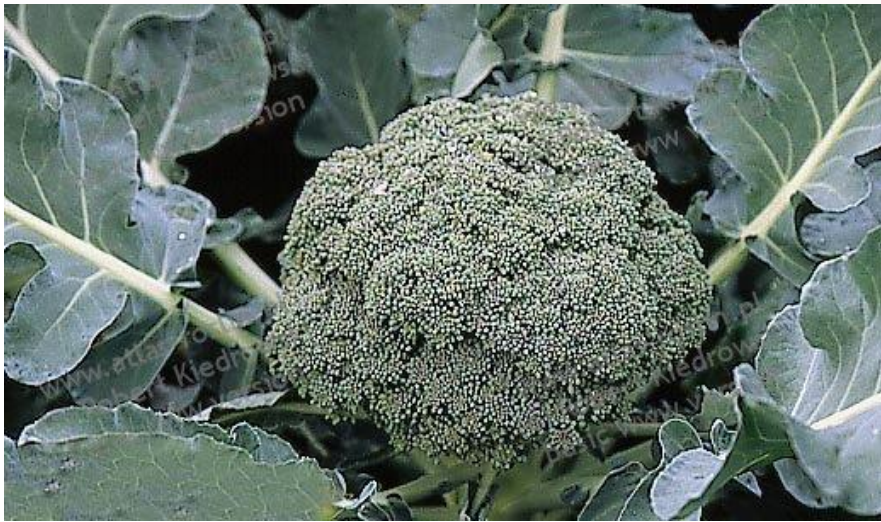

Brassica oleracea var. *capitata*
(Baş lahana)

Brassica oleracea var. *acephala*
(Yaprak lahana)

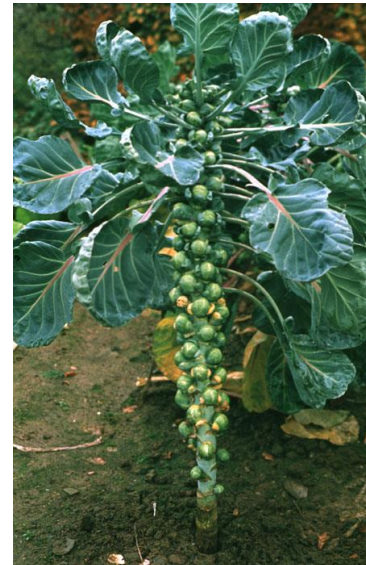

Brassica oleracea var.
italica (Brokkoli)

Brassica oleracea var. *botrytis*
(Karnabahar)

Brassica oleracea var.
gemmifera
(Brüksel lahanası)

Brassica oleracea var. *gongylodes*
(Alabaş)

Brassica campestris var.
pekinensis (Çin lahanası)

Brassica campestris subsp. *rapa*
(Şalgam)

Lepidium sativum (Bahçe teresi)

Eruca sativa (Roka)

Raphanus sativus
(Turp)

- Familya:Compositae
- Tür: *Cichorium intybus* (Başlı çikori)(Şikori)
- *Cynara scolymus* (Enginar)
- *Helianthus tuberosus* (Yerelması)
- *Lactuca sativa var. capitata* (Başsalata)
- *Lactuca sativa var.crispa* (Kıvırcık salata)
- *Lactuca sativa var.longifolia* (Marul)
- *Taraxacum officinale* (Karahindiba)

Cichorium intybus
(çikori)

Cynara scolymus (Enginar)

Helianthus tuberosus (Yerelması)

Taraxacum officinale
(Karahindiba)

Lactuca sativa var. *capitata*
(Başsalata)

Lactuca sativa var. *crispa*
(Kivircik salata)

Lactuca sativa var. *longifolia* (Marul)

- Familya:Convolvulaceae
- Tür: *Ipomea batatas*
(Tatlı patates)

- Familya:Labiataea
- Tür: *Mentha piperita*
(Nane)

- Familya: Umbelliferae
- Tür: *Anethum graveolens* (Dereotu)

- *Apium graveolens* var. *dulce* (Sap kereviz)
- *Apium graveolens* var. *rapaceum* (Kök kereviz)

- *Daucus carota* (Havuç)
- *Foeniculum vulgare* (Rezene)
- *Petroselinum hortense* (Maydanoz)

Sebzeler yenilen kısımlarına göre de sınıflanabilir:

- Yumruları yenen sebzeler
- Kökleri yenen sebzeler
- Soğan ve sürgünleri yenen sebzeler
- Sürgünleri veya yaprak sapları yenen sebzeler
- Yaprakları yenen sebzeler
- Meyveleri yenen sebzeler
- Kuru veya taze tohumları yenen sebzeler
- Çiçek veya çiçek tablası yenen sebzeler
- Salata yapılan kokulu otlar

- Yumruları yenen sebzeler

(Tatlı patates, yerelması, patates)

- Kökleri yenen sebzeler

(Havuç, turp, kırmızı pancar, şalgam, kök kereviz)

- Soğan ve sürgünleri yenen sebzeler

(Pırasa, soğan, sarmısak)

- Sürgünleri veya yaprak sapları yenen sebzeler

(Kuşkonmaz, ravent, yaprak kerevizi)

- Yaprakları yenen sebzeler

(lahana, ıspanak, pazı, semizotu, marul, salata, ebegümece)

- Meyveleri yenen sebzeler

(Domates, biber, patlıcan, hıyar, kabak, kavun, karpuz, taze fasulye, taze bezelye, taze bakla, bamya)

- Kuru veya taze tohumları yenen sebzeler

(Kuru fasulye, bakla, bezelye)

- Çiçek veya çiçek tablası yenen sebzeler

(Enginar, karnabahar)

- Salata yapılan kokulu otlar

(Maydanoz, dereotı, nane, tere, roka, hindiba)